

Jenny Johansson, Utvecklingsledare
Tfn: 0345-18258
E-post: jenny.johansson@hylte.se

2021-11-05

Kultur- och
folkhälsonämnden
2021 KFN0016

Ärendebeskrivning Redogörelse för bidrag inom ekonomiskt bistånd

Hur säkerställs att bidragstagaren inte har en sidoinkomst?

I socialtjänstlagen finns bestämmelser som ger socialnämnden rätt att utan samtycke ta del av vissa uppgifter hos vissa andra myndigheter. Det gäller följande uppgifter:

- Uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild hos Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och arbetslöshetskassorna.
- Uppgifter om enskilda hos Arbetsförmedlingen.
- Uppgifter om enskilda hos Skatteverket. Uppgifterna ska avse inkomstslaget kapital enligt inkomstskattelagen (1999:1229) eller återbetalning av skatt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

Hylte kommun använder sig av en nationell digital tjänst ”Sammansatt bastjänst för ekonomiskt bistånd” (SSBTEK) som ger en säker, effektiv och förenklad handläggning av ärenden inom ekonomiskt bistånd. Tjänsten gör det möjligt för kommunen att via sitt verksamhetssystem få information från statliga myndigheter och organisationer (arbetslöshetskassornas samorganisation, Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Migrationsverket och Transportstyrelsen). Informationen används till prövning av ansökan.

För det fall socialtjänsten behöver andra uppgifter än de som nämns ovan är utgångspunkten att den enskilde behöver samtycka till att socialtjänsten hämtar in dessa. Om den biståndssökande inte vill att socialtjänsten ska kontrollera vissa uppgifter eller om den enskilde inte vill lämna vissa uppgifter, kan han eller hon välja att inte fullfölja sin ansökan eller att få den avgjord på de uppgifter som finns. Socialnämnden kan i regel avslå en ansökan om ekonomiskt bistånd när en enskild trots en särskild begäran inte förser nämnden med det underlag som behövs eller motsätter sig att nödvändiga kontakter tas.

I samband med nyansökningar begär socialtjänsten in kontoöversikt från den bank som sökande anger att man har. Om socialtjänsten får indikationer på att sökande har konto i annan bank än den man uppgett, begärs uppgifter in även från den banken. Banksekretessen är stark och socialtjänsten kan inte ta in uppgifter direkt från banken. I de fall som sökande inte lämnar in de underlag som begärs kan ansökan avslås.

Det beslut som kultur- och folkhälsonämnden fattat om ny verksamhetsinriktning för ekonomiskt bistånd, där individer som söker ekonomiskt bistånd utifrån arbetsmarknadsskäl

ska få en sysselsättning är en del i att minska möjligheterna för individer att arbeta svart samtidigt som man erhåller försörjningsstöd.

Hur säkerställs att endast den som står på hyreskontraktet bor i lägenheten som kommunen betalar bidrag för?

I samband med att nyansökan görs inhämtar socialtjänsten uppgifter om folkbokföring och hyreskontrakt, och uppföljning av folkbokföring görs sedan löpande genom ärendet.

Oannonserade hembesök hos de som uppbär bidrag borde ske någon gång per år, hur skulle detta kunna genomföras?

Socialtjänsten har inte rätt att göra oanmälda hembesök. I de fall där det är aktuellt med hemsök ska det vara frivilligt och meddelas innan om det kommer att ske.

I Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd under avsnitt 9.6.3.2 Hembesök som ett led i utredningen står följande:

Justitieombudsmannen (JO) har uttalat sig om hur socialtjänsten kan göra hembesök som ett led i utredningen av ett ärende om ekonomiskt bistånd. I besluten framhåller JO att socialtjänsten i vissa fall kan ha ett befogat intresse av att göra hembesök för att bilda sig en uppfattning om den enskildes rätt till bistånd. Ett besök i den enskildes hem måste dock göras på ett sådant sätt att det inte kränker den enskildes skydd enligt bestämmelser i regeringsformen och Europakonventionen. Vidare är en förutsättning att den enskilde samtycker till besöket. Utan ett samtycke kan ett hembesök i utredningssyfte inte genomföras. Den enskilde ska dessutom ges en verklig möjlighet att ta ställning till frågan om hembesök. Om det uppstår en situation där syftet med hembesöket ändras under ett pågående besök behöver ett nytt samtycke inhämtas. JO har i flera beslut uttalat kritik mot socialtjänsten, bl.a. för att genomföra rutinmässiga hembesök hos alla som ansöker om ekonomiskt bistånd, för att göra oanmälda hembesök, för sättet att undersöka en persons bostad och för att göra hembesök i syfte att utreda misstänkt bidragsbrott.

Christer Grähs
Kultur- och folkhälsochef

Jenny Johansson
Utvecklingsledare